

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳ / ۰۷ / ۱۰

سرلوح مرادزی

د شیخ محمدیانو کلی او پاچا خان

د ۱۳۴۴ کال د تلي میاشتي خبره ده. ما هغه مهال د کامي مرادعلي لېسي په اړوند چې ودانی يې تر کار لاندې وه، د لنډ وخت لپاره د کنډيو د شیخ محمدیو په كلي كې زده كړه كوله. یو سهار د لسو بجو په مهال، نابیره د بسوونځي زنگ په كرنګهار شو. ډنډوره شوه چې زموږ بسوونځي ته فخرافغان راغلو. هلکانو خپل منځ او له بسوونكو پوښتنې پیل كړې چې فخر افغان څه ته وايي او دا څوك دی؟ خو د داسې پوښتنو د ځواب ویلو لپاره وخت پیدا نه شو. ټوله لېسه چې هغه مهال يې یوازي ۱۰ ټولګي بشپړ شوي ول، د سترگو په رپ په منظمو لیکو کې لکه عسکري قطعه د تیارسی په حال کې چمتو شوه. څو شېبې وروسته د بسوونځي مدیر، استادانو او د کامي د سپینزیرو او مشرانو په منځ کې د خپل هېواد د غرونو پشان دنگ، لور او غښتلي سړی د لېسي په مخ کې ودرېد.

د لېسي د تیارسی او ارام سی وروسته د لېسي مدیر ایله دومره وویل: گرانو شاگردانو ستاسو لېدو لپاره له كوزي پښتونخواڅخه فخرافغان، پاچاخان راغلی او غواړي تاسو سره خبرې وكړي.

پاچاخان «بچوروستري مه شی» په کلام خپله وینا پیل كړه.^(۱)

لومړی خبره مې دا ده، زه یو وخت بریتانیه ته تللی وم. هلته مې په یو ښار کې له یو سړي نه پوښتنه وكړه، چې ته په قوم څوك یې؟ هغه په ځواب کې راته وویل چې زه انگریز یم. په بل ښار کې مې له بل تن څخه وپوښتل چې ته په قوم څوك یې؟ هغه هم وویل چې انگریز یم او داسې ډېرو نورو هم یوشان ځواب ووايه. بیا کله چې فرانس او جرمن ته ولاړم، هلته هم د فرانس او جرمن هر وګړي ویل چې زه فرانسوی او جرمنی یم.

خو کله چې زه دلته افغانستان کې په ولایتونو او بېلابېلو سیمو وګرځېدم او له خلکو مې وپوښتل، یوه راته ویل چې زه اوزبیک یم، بل راته ویل زه تاجک یم او بل راته ویل زه پښتون یم او داسې نور نور.

بچورو دا خبره سمه نه ده. هرڅوك چې افغانستان کې اوسېږي، هغه افغان دی. موږ او تاسو ټول افغانان یوو. دوهمه خبره داده، زه په کابل کې حبیبی لېسي ته تللی وم. هلته مې له یوه شاګرد نه پوښتنه وكړه چې ته په قوم څوك یې؟ هغه راته وویل چې زه افغان یم، ما ترې بیا پوښتنه وكړه چې په افغاني ژبه پوهیږي؟ هغه زما په خبره پوه نه شو او ځواب یې ونه ویلو. نو زه تاسو ته وایم چې که یو قوم پخپله ژبه پوه نه شي او خپله ژبه هېره كړي، هغه قوم ډېر ژر د دنیا پر مخ له بربادۍ سره مخامخېږي. ژبه د یو قوم د هویت څرګندوی ده.

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه كړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له الیرلو مخکې په خیر و لولی

درېيمه خبره چې غواړم تاسو ته يې وکړم دا ده، بچوروو تعليم به کوي. مورن خدایي خدمتگارو به کله چې کوزه پښتونخوا کې خپلو پښتنو ته د تعليم خبره کوله، انگريزانو به نه پرېښودلو. دلته خو په افغانستان کې تاسو ټولو لپاره د تعليم اسانتيا شته او تعليم وړيا دی، بايد تعليم وکړئ او په هغه کې کوبښئ وکړئ! وروسته تر دېرو کلونو اوس هم د پاچاخان درېواړه خبرې د هر افغان لپاره د ملي کرنلاري حيثيت لري. د پاچاخان ټول ژوند او د خدایي خدمتگارو هلي ځلي د خپلواکي، ملي هويت، خپلي ژبي او د پښتنو د تعليم لپاره وقف شوي دي.

«زما د ژوند بڼېگري او نيمگري» له کتابه

د پاڼو شمېره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلېکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ